

1. Η ΒΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΙΣΜΟΥ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .27/10/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .27/10/2025

Σελίδα: 15

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

(ΑΝ)ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΤΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
ΚΑΡΑΤΡΑΝΤΟΥ

Η βία του αντισυστημισμού

Η επίθεση στον βουλευτή και πρώην υπουργό Μάκη Βορίδη και την οικογένειά του έρχεται σε μια περίοδο που η πόλωση έχει οξυνθεί και η πολιτική αντιπαράθεση έχει πολλές φορές αντικατασταθεί από μισαλλόδοξο λόγο και φανατισμό. Όταν ο πολιτικός λόγος καταλήγει σε διχαστικά συνθήματα για «κούντα», «εγκληματίες», «δολοφόνους» και «εκτροπές» και πολιτικοί δηλώνουν πως στόχος τους είναι να βάλουν τον Πρωθυπουργό ή υπουργούς στη φυλακή η βία θα είναι πάντα εκεί. Ακόμη και το τελευταίο αντίο στον μέγιστο Διονύση Σαββόπουλο κάποιои το προσέθεσαν σε αυτόν τον μύλο της πόλωσης.

Η Ελλάδα έχει πληρώσει βαρύ τίμημα από την πολιτική βία τα τελευταία χρόνια. Η περίοδος από το 2008 ως το 2015 ήταν μια από τις χειρότερες από πλευράς έντασης και μαζικότητας της βίας. Μιας βίας που παρά την ακραία ιδεολογία που την πυροδοτούσε, είχε ως κοινή συνισταμένη της έναν τυφλό αντισυστημισμό και μια σωρευτική άρνηση και σε σημαντικό βαθμό εκθροπάθεια για τους θεσμούς και την κανονικότητα.

Τόσο στη χώρα μας, όσο και παγκοσμίως, δύο είναι οι βασικές συνισταμένες αυτής της αντισυστημικής βίας. Οι κρίσεις και η κανονικοποίηση του εξτρεμιστικού λόγου. Είναι δύο αλληλοσυμπληρούμενες διαδικασίες που πολλαπλασιάζουν τη βία. Οι πολυ-κρίσεις που έχουμε γνωρίσει τα τελευταία χρόνια έχουν εντείνει τον λαϊκισμό και την αμφισβήτηση όλων των θεσμών και κυρίως του πολιτικού συστήματος και της δικαιοσύνης. Λαϊκιστές πολιτικοί εκμεταλλεύτηκαν την ευκαιρία και με ένα αντισυστημικό αφήγημα κανονικοποίησαν τον εξτρεμιστικό λόγο.

Αυτή τη διεργασία τη βλέπουμε και στη χώρα μας. Οι κρίσεις, ξεκινώντας από το 2020, δημιούργησαν το υπόβαθρο για μια νέα εκδοχή του αντισυστημικού που είχε κυριαρχήσει την περίοδο των «Αγανακτισμένων». Μπορούμε να δούμε κοινά ταυτοτικά χαρακτηριστικά που ξεπερνούν την κλασική διχοτομία Αριστεράς - Δεξιάς και ενώνουν κόμματα σε θέσεις όπως η υποστήριξη της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία ή η σωρευτική στοχοποίηση του Ισραήλ. Η θρυαλλίδα αυτής της διεργασίας ήταν η τραγωδία των Τεμπών και η εκτεταμένη εργαλειοποίησή της. Με πλέον πρόσφατη εκδοχή της την αντιπαράθεση γύρω από το ζήτημα του Μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτη.

Μέσα σε όλο αυτό το έκρυθμο και πολωμένο πολιτικά και κοινωνικά υπόβαθρο έχουν ξεπεταχτεί αμέτρητες θεωρίες συνωμοσίας που σε αρκετές περιπτώσεις συνδέουν «γεγονότα» ακόμη και προηγούμενων δεκαετιών.

Χειρότερη συνθήκη από την πολιτική πόλωση είναι η άκριτη αμφισβήτηση των θεσμών και κυρίως της δικαιοσύνης. Η ιστορία της πολιτικής βίας και της τρομοκρατίας στην Ελλάδα συνδέεται με την επίκληση «στην απόδοση δικαιοσύνης». Από την ΟΠΙΑ, στην τρομοκρατική οργάνωση 17 Νοέμβρη και στον Ρουβίκωνα, συναντάμε την αναφορά στη δικαιοσύνη που δεν αποδίδεται και μπορεί να αποδοθεί μόνο με τη βία.

Είναι εξαιρετικά κρίσιμο να περιορίσουμε τον μισαλλόδοξο λόγο και την όξυνση της πόλωσης γιατί το μόνο που θα φέρει είναι περισσότερη βία. Πόσες φορές έχουμε άλλωστε ακούσει απειλές «για την Αθήνα που θα καεί αν γίνει αυτό...».

Η βία δεν έχει θέση στις δημοκρατίες, είναι εχθρός τους. Τις κυβερνήσεις δεν τις ανατρέπουμε με τη βία. Τους νόμους δεν τους ακυρώνουμε με τη βία. Στις αποφάσεις της εξωτερικής πολιτικής δεν διαφωνούμε με βία. Η εναλλαγή της εξουσίας στις δημοκρατίες γίνεται μέσα από εκλογές.

Κανείς δεν μπορεί να δικάζει, να καταδικάζει και στο τέλος να ασκεί και βία εναντίον κανενός.

Ο Τριαντάφυλλος Κατραντός είναι δρ Ευρωπαϊκής Ασφάλειας και Νέων Απειλών, επιστημονικός συνεργάτης του [EJANAMEP](http://www.EJANAMEP.org)